

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан юридичного факультету

_____ **Лазур Я.В.**
“ _____ ” _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОРІВНЯЛЬНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Рівень вищої освіти:	бакалавр з міжнародного права
Галузь знань:	29 Міжнародні відносини
Спеціальність:	293 Міжнародне право
Освітня програма:	Міжнародне право
Статус дисципліни вказати статус:	обов’язкова
Мова навчання:	українська

Робоча програма **Порівняльний цивільний процес** для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини** спеціальності **293 Міжнародне право** освітньої програми **Міжнародне право** для **Бакалаврів** з міжнародного права

Розробники: канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу **Феннич Василь Петрович**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ***цивільного права та процесу***

Протокол № 9 від 20 травня 2023 року

Завідувач кафедри _____ Булеца С.Б.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол №9 від 6 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії _____ Булеца С.Б.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: 3 курс д.ф.н. – 4 кредитів 4 курс з.ф.н. – 4 кредитів	Рік підготовки	
Загальна кількість годин: 3 курс д.ф.н. – 125 4 курс з.ф.н. – 124	3-й	4-й
Кількість модулів: 3 курс д.ф.н. – 2 4 курс з.ф.н. – 2	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента –	5-й	7-й
Вид підсумкового контролю: 3 курс д.ф.н. – іспит 4 курс з.ф.н. – іспит	Лекції	
	42	10
Форма підсумкового контролю: 3 курс д.ф.н. – усне опитування або тестовий контроль 4 курс з.ф.н. – усне опитування або тестовий контроль	Практичні (семінарські)	
	30	8
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	48	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **Порівняльний цивільний процес** є отримання студентом теоретичних знань про загальну та особливу частину цивільного процесуального у порівняльно-правовому аспекті, а також вироблення навичок застосування цивільного процесуального закону та інших джерел цивільного процесуального права. У зв'язку із цим передбачається: усвідомлення поняття та сутності цивільного процесу, його структури; вивчення принципів цивільного судочинства; окреслення правового статусу учасників цивільної справи; розкриття змісту інституту юрисдикції в цивільному процесі; аналіз доказів та доказування в цивільному судочинстві; з'ясування у процесі навчання поняття та специфіки окремих стадій цивільного процесу, усвідомлення особливостей оскарження судових рішень, визначення своєрідності виконання судових рішень, окреслення сутності цивільного процесу з іноземним елементом, упорядкування системи інститутів альтернативного вирішення спорів тощо. Такі навички сприятимуть максимальному приближенню студентів до практичної діяльності уже після здобуття спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких *компетентностей*:

Соціально-особистісні

- розуміння свого місця в системі соціальних відносин;
- здатність учитися;
- здатність до критики й самокритики;
- розуміння необхідності удосконалення своїх особистих і професійних якостей;
- креативність, здатність до системного мислення;
- турбота про якість виконуваної роботи;
- толерантність;
- активна життєва позиція.

Загальнонаукові

- базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом цивільного процесу, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;
- базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально професійних дисциплін;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;

Інструментальні

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.

Загально-професійні

- уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо,
- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;
- здатність розуміти спеціалізовану літературу з цивільного процесу;
- володіння ключовими поняттями цивільного судочинства; розуміння взаємозв'язків між державами у сфері цивільного процесу;
- достатня обізнаність у ключових процесуальних документах, що формуються під час розгляду цивільної справи;

Спеціалізовано-професійні

- базові уявлення про різні правові системи — національні, міжнародну, європейську; розуміння причин їхньої множинності, а також механізми взаємодії; знання характеристик міжнародної нормативної системи та місця в ньому міжнародного права;
- розуміння теоретичних підходів до співвідношення національного та міжнародного права та практичних засобів забезпечення їхньої взаємодії;
- фундаментальні знання загальнотеоретичних аспектів процесуально-правової науки; обізнаність з основними теоретичними течіями, школами, підходами до розуміння цивільного процесуального права; розуміння його місця в національній системі права України та іноземних країн; володіння юридичним категоріальним апаратом;
- уміння складати основні види цивільних процесуальних документів, представляти інтереси учасників цивільного процесу; здатність вести цивільні справи.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Цивільний процес**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

1.18. Римське право

1.19. Теорія держави і права

1.24. Судові системи і порівняльне судове право

2.2. Логіка

2.7. Порівняльне цивільне право

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Порівняльний цивільний процес**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати збір, порівняння та аналіз матеріалів з різних джерел	
Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблематики	
Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	
Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи ситуацію чи проблему	
Використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми	
Належним чином використовувати ту інформацію, яку отримано з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності	
Вміння працювати в групі і як учасник, і як керівник групи, формуючи власний внесок у виконання завдань групи	
Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових теорій, доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи	

Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм галузі цивільного процесуального права України та зарубіжних країн	
Вміти на базовому рівні здійснювати нормотворчу, правотворчу та правозастосовчу діяльність, професійний огляд та аналіз судової практики України та зарубіжних країн	
Застосовувати набуті знання та навички у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки	
Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях	

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Порівняльний цивільний процес**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати</i>	
стан основних проблем науки цивільного процесуального права в Україні та за кордоном	
функції судової влади в системі державної влади та форми її здійснення	
систему стадій цивільного процесу в Україні та за кордоном	
види проваджень по цивільним справам в Україні та за кордоном	
систему процесуальних актів та вимоги, яким вони повинні відповідати в цивільному процесі України та за кордоном	
порядок реалізації судових постанов в Україні та за кордоном	
судову практику у цивільних справах України та зарубіжних країн	
<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти</i>	
використовувати дані науки цивільного процесуального права для вирішення професійних завдань	
орієнтуватися в системі цивільного процесуального законодавства України та зарубіжних країн та в судовій практиці у цивільних справах	
тлумачити чинне цивільне процесуальне законодавство	
правильно застосовувати норми цивільного процесуального права	
здійснювати оцінку доказів у цивільній справі	
складати цивільні процесуальні документи	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань; написання та захист рефератів; виконання модульних контрольних робіт; іспит.

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Порівняльний цивільний процес» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма поточного контролю з навчальної дисципліни «Порівняльний цивільний процес»: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		50	100
7	7	7	7	7	7	8			

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
6	6	6	7	6	7	6	6		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	25	8	25
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	7	Під час семінарських занять	8	Під час семінарських занять
Написання та захист тематичних рефератів	1	25	1	25
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи, поточного контролю під час семінарської роботи студента, а також написання та захист тематичних рефератів).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль I. Загальна частина	Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права (порівняльний аспект)
	Тема 2. Принципи цивільного процесу (порівняльний аспект)
	Тема 3. Сторони цивільного процесу (порівняльний аспект)
	Тема 4. Треті особи в цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 5. Представництво в цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 6. Підсудність у цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 7. Судові докази та доказування у цивільному процесі (порівняльний аспект)
Модуль II. Особлива частина	Тема 8. Порухення розгляду цивільної справи (порівняльний аспект)
	Тема 9. Підготовка цивільної справи до судового розгляду (порівняльний аспект)
	Тема 10. Розгляд справи по суті (порівняльний аспект)
	Тема 11. Окремі види проваджень у цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 12. Судові постанови у цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 13. Оскарження судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 14. Виконання судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)
	Тема 15. Альтернативні форми вирішення цивільних спорів (порівняльний аспект)

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1-й семестр														
Модуль 1. Загальна частина цивільного процесуального права														
Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права (порівняльний аспект)	8	2	2			4	8	1					7	
Тема 2. Принципи цивільного процесу (порівняльний аспект)	9	3	2			4	8	1					7	
Тема 3. Сторони цивільного процесу (порівняльний аспект)	9	3	2			4	8	1					7	
Тема 4. Треті особи в цивільному процесі (порівняльний аспект)	8	3	1			4	8	1					7	
Тема 5. Представництво в цивільному процесі (порівняльний аспект)	8	3	1			4	9		2				7	
Тема 6. Підсудність у цивільному процесі (порівняльний аспект)	9	3	2			4	8	1					7	
Тема 7. Судові докази та доказування у цивільному процесі (порівняльний аспект)	9	3	2			4	10	1	2				7	
Модульна контрольна робота	2		2											
Разом за модуль 1	62	20	14			28	59	6	4				49	
Тема 8. Порухення розгляду цивільної справи (порівняльний аспект)	6	3	1			2	7		1				6	
Тема 9. Підготовка цивільної справи до судового розгляду (порівняльний аспект)	6	3	1			2	7		1				6	
Тема 10. Розгляд справи по суті (порівняльний аспект)	7	3	2			2	8	1					7	
Тема 11. Окремі види проваджень у	8	3	2			3	8		1				7	

цивільному процесі (порівняльний аспект)												
Тема 12. Судові постанови у цивільному процесі (порівняльний аспект)	8	3	2			3	8		1			7
Тема 13. Оскарження судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	8	3	2			3	8	1				7
Тема 14. Виконання судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	7	2	2			3	8	1				7
Тема 15. Альтернативні форми вирішення цивільних спорів (порівняльний аспект)	6	2	2			2	7	1				6
Модульна контрольна робота	2		2									
Разом за модуль 2	38	22	16			20	61	4	4			53
Разом за семестр	120	42	30			48	120	10	8			102

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Цивільне процесуальне право як галузь права (порівняльний аспект)	2	
2.	Принципи цивільного процесу (порівняльний аспект)	2	
3.	Сторони цивільного процесу (порівняльний аспект)	2	
4.	Треті особи в цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	
5.	Представництво в цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	2
6.	Підсудність у цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	
7.	Судові докази та доказування у цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	2
8.	Порушення розгляду цивільної справи (порівняльний аспект)	2	1
9.	Підготовка цивільної справи до судового розгляду (порівняльний аспект)	2	1
10	Розгляд справи по суті (порівняльний аспект)	2	
11	Окремі види проваджень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	1
12	Судові постанови у цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	1
13	Оскарження судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	

14	Виконання судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	2	
15	Альтернативні форми вирішення цивільних спорів (порівняльний аспект)	2	
Всього		30	8

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Цивільне процесуальне право як галузь права (порівняльний аспект)	3	7
2	Принципи цивільного процесу (порівняльний аспект)	4	6
3	Сторони цивільного процесу (порівняльний аспект)	4	6
4	Треті особи в цивільному процесі (порівняльний аспект)	4	6
5	Представництво в цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
6	Підсудність у цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
7	Судові докази та доказування у цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
8	Порушення розгляду цивільної справи (порівняльний аспект)	3	7
9	Підготовка цивільної справи до судового розгляду (порівняльний аспект)	3	7
10	Розгляд справи по суті (порівняльний аспект)	3	7
11	Окремі види проваджень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
12	Судові постанови у цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
13	Оскарження судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
14	Виконання судових рішень у цивільному процесі (порівняльний аспект)	3	7
15	Альтернативні форми вирішення цивільних спорів (порівняльний аспект)	3	7
Усього		48	102

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аболонин Г.О. Гражданское процессуальное право США. Москва: Wolters Kluwer, 2010. 432 с.
2. Аболонин Г.О. Злоупотребление правом на иск в гражданском процессе Германии. Монографія. Москва: Wolters Kluwer, 2009. 208 с.
3. Аргунов А.В. Особое производство в гражданском процессуальном праве России и Франции. Москва: Проспект, 2013. 232 с.
4. Брановицкий К.Л., Котельников А.Г., Решетникова И.В. Гражданское судопроизводство за рубежом. Москва: Infotropic media, 2013. 248 с.
5. Будак Е.В. Апелляционное производство в России и Австрии. Москва: Городец, 2010. 168 с.
6. Васильев С.В. Порівняльний цивільний процес. Підручник. Київ: Алерта, 2015. 352 с.
7. Власов А.А. Зарубежный гражданский процесс. Москва: Анкип, 2008. 160 с.
8. Гражданское процессуальное право зарубежных стран: Учебное пособие / Под ред. д.ю.н. М.А. Аленова. Астана, 2012. 184 с.
9. Гражданский процесс зарубежных стран: учеб. пособие / под ред. д-ра юрид. наук А. Г. Давтян. Москва: Проспект, 2009. 480 с.
10. Гражданское процессуальное уложение Германии. Вводный закон к Гражданскому процессуальному уложению. – М.: Wolters Kluwer, 2006. – 472 с.
11. Давтян А.Г. Гражданское процессуальное право Германии. Москва: Городец, 2000. 320 с.
12. Довгерт А.С., Захватаев В.Н. Новый гражданский процессуальный кодекс Франции. Киев: Истина, 2004. 544 с.
13. Елисеев Н.Г. Гражданский процесс ФРГ. Учебное пособие. Москва, 1989.
14. Елисеев Н.Г. Гражданское процессуальное право зарубежных стран: Учеб. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004. 624 с.
15. Изарова І.О. Науково-практичний коментар до цивільного процесуального законодавства Європейського Союзу: перші загальноєвропейські процедури розгляду і вирішення цивільних та комерційних справ транскордонного характеру — видачі Європейського судового наказу й вирішення дрібних спорів. Частина 1 ; пер. з англ. І. О. Изарової, А. В. Сизової. Київ: ВД «Дакор», 2016. 308 с.
16. Изарова І.О. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2015. 335 с.
17. Кудрявцева Е. В. Гражданское судопроизводство Англии. Москва: Издательский дом «Городец», 2008. 320 с.
18. Нил Эндрюс. Система гражданского процесса Англии судеб Разбирательство медиация и арбитраж. Москва: Infotropic media, 2012. 544 с.
19. Носырева Е.И. Альтернативное разрешение споров в США. Москва: Городец, 2005. 320 с.
20. Папкова О.А. Гражданский процесс в государствах-членах Европейского Союза. Учебное пособие. Москва: Изд-во Междунар. ун-та, 2000. 246 с.
21. Пучинский В.К. Английский гражданский процесс. Основные понятия, принципы и институты. Москва: УДН, 1974. 186 с.
22. Пучинский В.К. Гражданский процесс зарубежных стран. Москва: Изд. «Зерцало», 2008. 506 с.
23. Пучинский В.К. Гражданский процесс США. Москва: Изд-во УДН, 1985. 208 с.
24. Конституція України від 28 червня 1996 року
25. Конституція Франції від 4 жовтня 1958 року.
26. Основний закон ФРН від 23 травня 1949 року.
27. Конституція Польщі від 2 квітня 1997 року.

28. Конституція США від 17 вересня 1787 року.
29. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року.
30. Цивільне процесуальне уложення Німеччини 1877 року. URL: <http://dejure.org/gesetze/ZPO> (дата звернення: 01.05.2023)
31. Закон Франції про статус магістратури від 22 грудня 1958 року. URL: <http://constitutions.ru/archives/8150> (дата звернення: 01.05.2023)
32. Правила цивільного судочинства Англії (Civil Procedure Rules 1998). URL: http://www.dca.gov.uk/civil/procrules_fin/menus/rules.htm (дата звернення: 01.05.2023)
33. Закон про докази Англії 1938 р. (The Evidence Act 1938). URL: http://www.vanuatu.usp.ac.fj/paclawmat/UK_legislation/UK_Evidence_1938.html. (дата звернення: 01.05.2023)
34. Закон про докази по цивільним справам Англії 1968 р. (The Civil Evidence Act 1968). URL: http://www.vanuatu.usp.ac.fj/Paclawmat/UK_legislation/UK_Civil_Evidence_1968.html. (дата звернення: 01.05.2023)
35. Розділ 28 Зводу Законів США (Title 28 - Judiciary and judicial procedure (US Code)). URL: http://www.law.cornell.edu/uscode/html/uscode28/usc_sup_01_28.html (дата звернення: 01.05.2023)
36. Федеральні правила цивільного процесу в районних судах США 1937 р. (Federal Rules of Civil Procedure 1937). URL: <http://www.law.cornell.edu/rules/frcp/index.html> (дата звернення: 01.05.2023)
37. Федеральні правила про докази США США 1975 р. (Federal Rules of Evidence 1975). URL: <http://www.law.cornell.edu/rules/fre/overview.html>. (дата звернення: 01.05.2023)

Допоміжна література

1. Аболонин Г. О. Групповые иски в законодательстве и судебной практике США. *Российский юридический журнал*. 1997. № 1. С. 144-147.
2. Апарова Г. В. Новые тенденции в доказательственном праве Великобритании. *Журнал российского права*. 1997. №11. С.45-48.
3. Барсукова В.Н. Особенности структуры гражданского процессуального законодательства России и Германии (сравнительный анализ). *Арбитражный и гражданский процесс*. 2012. №1. С.35-38.
4. Давтян А. Г. Доказательства в гражданском процессе ФРГ. *Законодательство*. 2000. №7. С. 64.
5. Дрогозюк К.Б. Предмет та суб'єкти доказування у цивільному процесі України та Франції: дис. ...канд. юрид. наук: Одеса, 2018. 202 с.
6. Довгялло Ю. Д. Управление движением дела в гражданском судопроизводстве Англии. *Промышленно-торговое право*. 2004. № 2. С. 123-134.
7. Егоров С. Верховный суд США. *Вестник Верховного Суда СССР*. 1991. №9. С. 28-29.
8. Ізарова І. О. Альтернативні та інтерактивні способи вирішення транскордонних спорів : досвід ЄС та перспективи України. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Сер. «Право»* № 26. 2015. Вип. 32, т. 2. С. 36–40.
9. Ізарова І. О. Гармонізація цивільного процесуального права в європейських країнах: напрями та основні здобутки. *Держава і право*. 2014. № 66. С. 149–159.
10. Ізарова І. О. Європейський порядок розгляду дрібних спорів: досвід та перспективи. *Держава і право*. 2015. № 67. С. 265–274.
11. Ізарова І. О. Інституційна система European Civil Procedure. *Актуальні проблеми теорії держави і права : зб. наук. пр.* Вип. 75. Одеса : Юрид. л-ра, 2015. С. 267–273.
12. Ізарова І. О. Передумови становлення та розвитку European Civil Procedure. *Часопис Київського університету права : укр. наук.-теор. часоп.* 2015. № 2. С. 45–58.
13. Ізарова І. О. Принципи цивільного процесу ЄС. *Часопис Київського університету права : укр. наук.-теорет. часоп.* 2015. № 2. С. 160–165.

14. Изарова І. О. Принципи транскордонного цивільного процесу ALI–UNIDROIT і її вплив на розвиток цивільного процесуального права. Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту. Сер. : «Юриспруденція». 2014. № 10–1. Том 1. С. 190–194.
15. Изарова И. А. Региональные правила гражданского процесса в условиях полицивилизационной парадигмы современного мира. *Закон и Жизнь («Leges si Viata»)*. 2015. С. 87–90. № 8(279).
16. Изарова І. О. Реформування інституту забезпечувальних заходів в цивільному процесі ЄС. *Наук. вісн. Міжнар. гуман. ун-ту. Сер. : «Юриспруденція»*. 2015. № 13–2. Т. 1. С. 8–1.
17. Изарова І. О. Развитие электронного судочинства в европейских странах. *Юрид. вісн.* 2014. № 6. С. 228–232.
18. Кудрявцева Е. В. Реформа английского гражданского судопроизводства. Законодательство. 2000. № 1. С. 77-84.
19. Кудрявцева Е. В. Судебное решение в английском гражданском процессе: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Москва, 1986. 191 с.
20. Кудрявцева Е. В. Новые английские правила гражданского судопроизводства (структура, основное содержание, сфера применения). *Законодательство*. 2000. № 12. С. 68-74.
21. Кудрявцева Е.В. Тенденции развития английского гражданского процессуального права после принятия Правил гражданского судопроизводства. *Вестник гражданского процесса*. 2012. №2. С.173-185.
22. Кушакова-Костицька Н. В. Електронне правосуддя : українські реалії та зарубіжний досвід. *Юрид. часопис Нац. акад. внутр. справ*. 2013. № 1. С. 103–109.
23. Медведев И. Г. Письменные доказательства в гражданском процессе России и Франции: дисс. ... канд. юрид. наук. Екатеринбург, 2003. 348 с.
24. Решетникова И. В. Доказательственное право Англии и США. Екатеринбург: Изд-во УрГЮА, 1997. 240 с.
25. Colman A., Bryan S., Foxton S., Alexander D. in: *Encyclopedia of International Commercial Litigation*. Gen. Edit. The Hon. Sir Anthony Colman. London: Graham&Trotman, 2008, Volume1, 2.
26. Guinchard S. *Droit et Pratique de la procédure civile*. Paris: Dalloz, 2006.
27. *Zivilprozeßordnung mit Gerichtsverfassungsgesetz und anderen Nebengesetzen.* – begr. Von Adolf Baumbach fortgef. von Wolfgang Lauterbach, verfaßt von Jan Albers und Peter Hartmann. München: C.H.Beck 2008.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1.	"Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index
2.	Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.nbuv.gov.ua/
3.	Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://pravo.biz.ua/
4.	Союз юристів України - Всеукраїнське громадське об'єднання [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.lawyersunion.org.ua
5.	Верховний Суд. [Текст] - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.scourt.gov.ua/
6.	Антимонопольний комітет України [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/index
7.	Юридичний портал [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://jurisprudence.com.ua/
8.	Правознавець [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: http://www.pravoznavec.com.ua/
9.	ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://liga.net/

10.	LEX - Правовой портал Украины [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://ukr-pravo.at.ua/
11.	Каталог юриста [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: http://lawukraine.com/
12.	Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.yurradnik.com.ua/
13.	Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://jur-gazeta.com/
14.	British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html
15.	Інститут інтелектуальної власності [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.iipl.ukrpatent.org/
16.	The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/
17.	Конституційний Суд України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.ccu.gov.ua/
18.	Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://sc.gov.ua
19.	Вищий господарський суд України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://arbitr.gov.ua/
20.	Вищий адміністративний суд України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.vasu.gov.ua/
21.	ВИЩА РАДА ЮСТИЦІЇ [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.vru.gov.ua/
22.	Вища кваліфікаційна комісія суддів України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://vkksu.gov.ua/
23.	Національна школа суддів України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://nsj.gov.ua/
24.	Правові системи НаУ [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.nau.kiev.ua/
25.	Союз юристів України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.lawyersunion.org.ua
26.	Юр-Инфо - сайт для юриста [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.yur-info.org.ua
27.	"Ліга" [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.liga.net
28.	Центр Разумкова [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.razumkov.org.ua
29.	Асоціація юридичних клінік України [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.legalclinics.org.ua/forum2/index.php
30.	Научная электронная библиотека eLIBRARY [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://www.elibrary.ru/
31.	http://www.legifrance.gouv.fr/html – база французского законодательства.
32.	http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/BMJ_index.html – база германского законодательства.
33.	http://www.dca.gov.uk/civil/procrules_fin/update.htm – база процессуального права Англии.
34.	http://www.ris.bka.gv.at/auswahl/ – база австрийского законодательства.
35.	"Законодавство України" [Электронный ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни «Порівняльний цивільний процес»

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)
протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)
протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)
протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)
протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)
протокол № ___ від «___» _____
вчач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Формат 60*84/16. Умовн.друк.арк. 1,16. Зам. №37 Наклад 50 прим.
Видавництво УжНУ «Говерла» м.Ужгород, вул. Капітульна, 18.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої
продукції – Серія ЗТ №32 від 31 травня 2006 р.